

Szerkesztőségi iroda:
Nagybecskerek,
Zápolya-utca 1-ső szám,
ahova a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.
Kiadóhivatal:
Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
ahova a hirdetések, az előfizeté-
sek és a lap szétküldésére vona-
tkozó felszólalások intézendők.
Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Előfizetési árak:
Félévre ————— 24 kor.
Félévre ————— 12 .
Negyedévre ————— 6 .
Egy óra ————— 2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknak.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Nagybecskerek, 1905.

XXXIV. évfolyam. 169. szám.

Csütörtök, július 27.

Iskoláink mult évi beszámolója.

Nagybecskerek, július 27.

IV.

A zárda értesítője.

Ujabb időben mind sürgősebb meg-
oldásra váró probléma: a szociális kérdés,
a munkásnép helyzetének javítása, amivel
szoros összefüggésben áll a nők foglalkoz-
tatási kérdése is. Különösen ez utóbbi
kérdés — nemzetgazdasági szempontból
is helyes — megoldásához leányintézetünk
nagy mértékben járulhat hozzá.

A nőnevelés csak akkor felel meg
feladatának, ha szociális szempontokat, a
mai társadalom igényeit szem előtt tartja.
Ezek pedig sürgetőleg követelik, hogy a
nőnevelésnek oly irányt adjunk, mely a
speciális női hivatás természetének is meg-
felel, de a nőt arra is képesíti, hogy szük-
ség esetén, magának az életben természete-
nek megfelelő existenciát biztosítson.
Meg kell tehát az iskolában tanítani a
leendő háziasszonyt, hogyan kell takaré-
kosan élni, a házat vezetni, munkás élet-
pályát folytatni, vagy — ha kell — ön-
erejéből is megélni.

Erre való tekintettel a leányiskolák-
nak nagyobb súlyt kellene fektetni a gy-
akorlati készségekre és ezek közül főleg a
kézimunkásra.

Kiszámíthatatlan fontossága a nőknek
a kézimunkában való jártasságuk minden
családban. A gazdagoknál a családanya
jobban tud vásárolni, izlése finomabb, ha
maga is ismeri a munka értékét. A közép-
osztályban már sokat számít a megélhet-
tésben, ha a család nőtagjai maguk készítik
a harisnyát, keztyűt, fehérneműt, felső
ruhát, sőt még a kalapot is s ha a javítá-
sokat kivétel nélkül minden ruhadarabon
házilag végzik.

De különösen a munkásosztálynál el-
kerülhetetlenül szükséges volna, hogy nem-
csak a családnak ruhaneműekben való
igényeit maga a családanya legyen képes
kielégíteni, hanem még keressen is vala-
mit kézi munkájával és így könnyítse meg
a család fentartását.

Miután a feleségnek a családban van
legtermészetesebb, legmegfelelőbb és leg-
hasznosabb foglalkozási köre, a kézimunka
pedig nem vonja el az anyát a családjától,
az iskolák óriási szolgálatot tehetnek a
szociális kérdésnek, a háziipar okszerű
fejlesztésére, mert ezzel a kérdést nagy
lépéssel hoznak közelebb a megoldáshoz.

A háziipar az anyát otthon tartja, tehát
gyermekai nevelésének is élhet, de emellett
a család sorsát is javítja, az otthon is
barátságosabb, kényelmesebb lesz és a
szegényebb család kicsiny fészke is a bold-
ogság tanyája lehet, amivel pedig a
szociális kérdés meg van oldva.

A leányiskolában tehát a kézi-
munkát sokkal több heti órában kellene
tanítani, mint az ma történik. A svéd és dán
népiskolák I. osztályában már heti 6 órában
szerepel a kézimunka. Így aztán igen szép
eredményt lehet elérni a népiskola VI-ik
osztályában. A VI. osztályban minden
nehézség nélkül tanítják már a varrást és
szabást is.

Általában a gyakorlatra, az élet szük-
ségleteire legyen a népiskola tekintettel;
ugyszintén vegye figyelembe az egyes vidé-
kek házi iparát, ahol pedig ilyen nincs,
ott teremtsen házi ipart.

Városunk zárdájában népes (324 tanuló)
ilyen hat osztályú népiskola van, ismerve
a tantestület buzgóságát és aldozatksze-
gét, becses figyelmébe ajánljuk a mon-
dottakat.

*

A Miasszonyunkról nevezett iskolánévrek
kötő vezetője alatt álló polgári- és elemi iskola
értesítőjét Szabó Jolán „A Mária-kongregáció
hatása a nevelésre” című cikke vezeti be, amit
csinosan kiállított Mária-kép előz meg.

Az intézet 4 tagozatból áll: a hat osztályú
népiskolából, a négy osztályú magán elemi isko-
lából, a négy osztályú polgári iskolából és a
kézimunka-tanfolyamból, amelyekbe a mult tan-
évben összesen 591 tanuló iratkozott be.

A mult tanévre vonatkozó adatokból a kö-
vetzőket emeljük ki:

A polgári iskolába beiratkozott ösz-
szesen 177 tanuló, kimaradt 14 tanuló és így az
év végén osztályoztatott 163. Vallásra nézve volt:
róm. kath. 127, gör. kel. 32. év. ref. 7, ág. ev. 2
és izr. 9. Anyanyelvre nézve: magyar 108, né-
met 36 és szerb 33. Illetőségre nézve: helybeli
115, vidéki 46 és más megyei 16.

A tanulásban való előmenetel jó volt,
amennyiben volt 24 (15%) kitűnő, 41 (25%)
jeles, 61 (37%) jó, 34 (21%) elégséges és 3 (2%)
elégtelen, kik mindhárom javító vizsgát tehet-
nek. Tiszta kitűnő tanuló 3 volt és pedig:
Krumenacker Erzsébet I., Milloss Emilia I. és
Fisinek Irén IV. oszt. tanulók.

A kézimunka tanfolyamra 8 tanuló
iratkozott be. Statisztikai adatok hiányoznak.

A négy osztályú magán elemi iskolába
beiratkozott 82 tanuló, kimaradt 3, vizsgálatlan
maradt 4, év végén osztályoztatott 75 tanuló.
Vallásra nézve: róms. kath. 63, gör. kel. 7, ev.
ref. 3, ág. ev. 1, izr. 8. Anyanyelvre nézve:
magyar 52, német 23, szerb 7. Illetőségre nézve:
helybeli 73, megyei 7, más megyei 2. A tanulás-
ban elért eredmény itt is jó volt. Kitűnő 21
(28%), jeles 20 (27%), jó 21 (28%), elégséges
12 (16%), elégtelen 1 (1%). Ez utóbbi 2 tárgy-
ból bukott. Tiszta kitűnő 3 volt és pedig:
Brájer Tünde I., Marcoin Etolka I. és Fuka
Zsófia IV. oszt. tanulók.

A hatosztályú népiskolába beiratkozott 324
tanuló, kimaradt, illetőleg vizsgálatlan maradt
összesen 28, osztályoztatott 296 tanuló. Vallásra
nézve volt: róms. kath. 293, gör. kel. 19, év. ref.
5, ág. ev. 6, izr. 1. Anyanyelvre nézve: magyar
66, német 238 és szerb 20. Illetőségre nézve:
helybeli 258, megyei 35, más megyei 31. A tanu-
lásban elért eredmény volt: 41 (14%) kitűnő,
69 (23%) jeles, 112 (38%) jó, 45 (15%) elég-
séges és 30 (10%) elégtelen. Tiszta kitűnő 8

A „TORONTÁL” tárcája.

Egy levél.

Édes szerelmem!

Tegnap este, vagyis öt órával ezelőtt, ami-
kor elhagytad csendes hajlékomat, a küszöbön
megégyeser visszafordultál. Hosszan, komolyan
néztél rám, tekintettedben a léha szerelmi vágy-
nál sokkal nemesebb láng lobogott. Lassan von-
tad ajkadhoz kezem s meggyőző hanggal val-
lottad:

— Soha így nem szerettelek, édes szép
asszonyom. — Majd a csigalépcsőn zajtalanul
leszaladva, a távozók bus mosolyával intettél
felém.

Én az erkélyre léptem, hogy szemmel ki-
sérjelek, míg a faszor között gombolygó őszi köd
el nem fűdi: nyulánk alakod.

Azután bemenekültem a szobámba. Keze-
met fülemre tapasztottam, hogy semmi nesz se
tompithassa el lelkemben visszhangzó bucsu-
szavaidat:

„Soha így nem szerettelek, édes szép asz-
szonyom.” S én hiszek szavaidnak, Fülöp, aho-
gyan hittem első, félénk vallomásodnak is, bár
akkor kételkedő pajzán mosolylyal rázogattam
fejem. Emlékszel-e?

Az első látásom óta szeretsz — vallottad,
de hirtelen elhallgattál, mert sértett kitérő ka-
cajom. Még most is átör könnyeimen a mosoly,
amikor erre visszaemlékezem.

Az első látásom óta szeretsz? Kedves ba-
rátom, hiszen ez természetes. Az érett asszony
hódítja az ifjakat, különösen, ha az ifjak csak a
távolból, az idősebb udvarlók sorsfalai mögől
bámulhatják szépségét.

Hogy én szép voltam? Te annak tartottál.
És elhiszem, hogy annak tartasz ma is. Mialatt
néma áhitattal simogatód fonnyadó arcomat,
szébbnek látsz az üde, viruló leányoknál. Ma
még szébbnek, jobbnak az égben járó angyalok-
nál is.

De holnap? ... Gondolkozzunk higgadtan-
ban. Lapozgassunk az érzelmek statisztikájában.
Rideg tudósok állították össze kiméletlenül, de
meggyőző világossággal.

Nos, figyelj! A lélekbuvárak kesernyés

okoskodása szerint a szenvedélyek nem határ-
talanok. A szerelem is, mint minden létező, ke-
letkezik, fejlődik, lanyhul, elhal. Halandó az is,
mint mi, ez érzélem hordozói. De csillogó lé-
tét még a m'énknél is rövidebbre szabták az
istenek.

Születése: az édes sejtelmek, hőszinű vá-
gyak ideje.

Amikor egy kézszerítés boldogít, egy pil-
lantás mámoros álomba ringat. A fejlő-
dése már szeszélyesebb. Bárányfelhő és szivár-
vány váltakozik egén. De eközben napja halad a
zenit felé; heves tüze öntudatra ébreszt, vallo-
mása érlel s ezzel beáll a nyár, a forró, perzselő
szerelem nyara.

Ámde egyuttal a tetőponthoz értünk, amely-
hez oly közel a vég!

Miért montad, Fülöp, hiszen tudtam, hogy
szeretsz, szeretsz naponta növekvő szenvedéllyel.
Ma hevesebben, mint valaha. Ma még az
árnyam vagy.

Féltesz a nőktől, gyermekektől is. Vetély-
társat látsz mindenkinben. Ha rózsát szakítok,
gyűlölöd a virágot, amely elvonja tőled tekinte-
tetet. Ha a felhők járását kísérem, aggódva

ÜZLET-ÁTHELYEZÉS

Van szerencsém a n. é. közönség tudomására hozni, hogy
üzlethelyiségetem f. évi augusztus hó elsejévet a Hunyady-
(16)-utcában levő Konkoly-féle házba helyezem át.

Ez alkalommal szíves figyelmébe ajánlom ujonnan beren-
dezett **butorraktáramat**. Egyszersmind köztudomásra ho-
zom, hogy **TEMETKEZÉSI VÁLLALATOMAT** a mai
kor igényeinek megfelelően **teljesen ujonnan felszerel-
tem**, úgy, hogy bárkivel szemben kiállok e téren is a versenyt.
Amidőn a n. é. közönség támogatását a jövőben is kérem,
jutányos és pontos kiszolgálást igérve, vagyok
kiváló tisztelettel
KEKSZ HENRIK
butorkereskedő, NAGYBECSKEREK.

635—15.6

tanuló volt: Feketics Katica, Meisler Anna I., Gyorgyevics Koszara, Urzó Ilona, Wittmann Mária II., Ambrózy Mária, Lestyánszky Aranka III. és Straky Józsa IV. osztályu tanuló.

A tantestület 18 tagból állott, ezek közül 5 világi. Rendkívüli tantárgyképen a francia nyelvet tanították.

A vallásos nevelésre az intézet nagy gondot fordított és a vallásosság ébrentartására több ünnepélyt is rendezett. Megünnepelte az intézet március 15-ét és április 11-ét is. Ezekon kívül volt igen jól sikerült farsangi ünnepély is.

Az intézeti előjárás 58 tanulóknak engedte el részben az egész, részben a fél tandíjat.

A polgáriskola növendékeivel a tanév folyamán három ízben voltak a főgimnáziumban, ahol a különféle gyűjteményeket tekintették meg.

Meleg, gyászkeretes sorokban emlékezik meg az értesítő Szabó Ferenc apát-plébános elhunytáról.

Az intézetet a tanév folyamán többen látogatták, különösen az iskolaszék tagjai voltak több ízben az intézetben.

Az intézet internátusában 36 tanuló volt.

Részletes tanítási terv, a tanulók névsora és osztályzata, a tankönyvek jegyzéke, taneszközök gyarapodása, a szülőknél szóló tájékoztató egysziki ki a tartalmas füzetet, mely tájékoztató nyújt az iskolánövérnek egy évi dicsegetes munkásságáról.

Sz. A.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) minden nap reggeli 1/2 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől 5 óráig délután; ugyanazon napokon este 1/2 óráig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délben gőzfürdő. A kádfürdő egész nap nyitva marad.

Rendelviselési engedély. A király megengedte, hogy zombolyai és janovai gróf Csokonics Iván dr., cs. és kir. követségi attaché a pápai „Pius-rend” lovagkeresztjét elfogadhassa és viselhesse.

Halálozás. Sulyos csapás érte Röhrich Péter polgártársunkat. Mint őszinte résztvevő értesülünk, Röhrich Péterné, szül. Schmidt Teréz ma reggel hosszú és kínos szenvedés után 33 éves korában meghalt. Az elhunytat holnap délután temetik el.

Kiss Ernő tábornok szobra. Kiss Ernő, a vértanu tábornok Nagybecskerekben emelendő szobrának kivételét tudvalevőleg Radnai Béla szobrászra bízta a szobor-bizottság. Radnai Béla most elkészült a szobor nagy segédmintájával. A művész a délceg hadvezért uniformisban mintázta meg, amint balkezevel leoldott kardjára támaszkodik s nagy fájdalommal tekint Perlasz felé, ahol a véres csaták dultak. Körötte az elmult harc szomorú jelei láthatók. A szépek ígérkező művészi alkotást legközelebb tekinti meg a szobor-bizottság.

A szegedi ügyvédi kamara és az ügyvédjelöltek. A szegedi ügyvédi kamara választmánya a következő értesítést bocsátotta ki: A szegedi ügyvédi kamara választmánya a f. é. március hó 19-én tartott évi rendes közgyűlés határozata alapján értesíti a kamara tagjait, hogy a választmány a közgyűlés részéről az ügyvédjelöltek gyakorlatának nyilvántartása tekintetében a lehető legszigorúbb ellenőrzésre lett utasítva, — mert köztudomás szerint nagyfokú visszaélés forog fenn a jelöltek bejegyzése körül, a bejegyzés színleges voltánál fogva. Amidőn tehát erről a választmány a kamara tagjait értesíti, figyelmezteti őket, hogy jövőre minden egyes oly esetben, amikor a színleges bejegyzés gyanúja forog fenn, a vizsgálat kivétel nélkül úgy a főnök, mint a jelölt ellen folyamatba tétetik és egyben ellenük a fegyelmi eljárás is meg fog indíttatni.

Jutalmazás. Nagyikindáról jelentik: A temesvári kereskedelmi és iparkamara titkára, Mága János hétfőn Kikindán járt, mikor felkereste a Szódit y Boszilyka vezetése alatt álló szövdiskolát, hogy a Szódit y Boszilykának az általa a szövést tanítása és terjesztése körül teljesített kiváló munkásságáért kiutalt jutalomdíjat átadja. A jutalmazásnál, mely ünnepélyes aktussal folyt le, jelen volt Tellecsky Kristóf, a város országos képviselője is. A jutalmazott buzgó-sága és iparkodásáért, melyvel a tyilimszövést, valamint az utánzótt persaszőnyeg szövést, mint háziiparágat azokkal sajátíttatja el, kiknek ez kenyérkereseti foglalkozását képezendi, az iparkamara részéről 100 kor. és a miniszterium részéről pedig 40 korona jutalmat kapott.

A vadászjegyek. A közeledő vadászévad alkalmából a vadászok körében élénken érdeklődnek mostanság: mi történik a vadászjegyek megújításával, nem fognak-e törvényhatósági tisztviselők az ex-lex és a koalíciós köztörvényhatósági határozatok következtében a jegyek megváltásánál olyan akadályt támasztani, amely a vadászok érdekeit sértene. A vadászjegyeket azonban a kir. adóhivatalok adják ki, ezekre a törvényhatósági határozatok nem vonatkoznak. A jegyek kiadása előtt a törvényhatóság első tisztviselőjének véleményét meghallgatják ugyan, de ez a vélemény tisztán a vadászengedélyt kérőnek a személyiségre vonatkozik: adható-e neki vadászengedély vagy sem. Így hát a vadászjegyek legközelebbi kiadásánál fennakadás nem lehet.

A liégei sajtókongresszus. Liégeből jelentik: Tegnapelőtt délelőtt nyit meg ünnepélyesen az igazságügyi palota díszes üléstermében a X. nemzetközi sajtókongresszus, amelyre a világ minden részéből idereseglettek a hírlapírói egyesületek küldöttei. Különösen nagy mértékben van képviselve Belgiumon kívül Franciaország és Anglia, továbbá Hollandia, Németország, Magyarország (Nagybecskerekről dr. Brájjer Lajos), Ausztria és Svédország. Vasárnap este a kiállítási területen levő „Alt-Lüttich”-ben ismerkedési estély volt. A megnyitó ülésre a kormány a kongresszus rendelkezésére bocsátotta Liége egyik legszebb épületének, az igazságügyi palotának, a herceg-

érsekek egykori székhelyének dísztermét. Az elnöki emelvényen Singer Vilmos, a „Neues Wiener Tagblatt” főszerkesztője és Pety de Thosée tartományi kormányzó foglalt helyet. Singer Vilmos elnök üdvözlő beszédet mondott, melyben kifejtette, hogy minél inkább megszabadul a sajtó mindenféle bilincseitől, annál inkább fog kötelességeinek magaslatára emelkedhetni s annál nagyobb nyugodtsággal és méltósággal lesz képes emberek és dolgok felett itélkezni; s akkor majd hatalmas erővel hozzáfoghat a nagy ideális feladatok megoldásához és nagy szolgálatot tehet az emberiségnek. Utána Pety de Thosée kormányzó, akit lelkesen üdvözöltek, Belgium nevében „Isten hozott”-ot mondott a kongresszusnak. Az ünnepi megnyitás után megtartották az első tanácskozási-ülést, amelyen Thunay Viktor főtitkár előterjesztette az évi jelentést, amelyben különösen kiemeli a tavaly Bécsben tartott kongresszus fényes eredményeit. Majd a hírlapi titokról szóló referátumot vették tárgyalás alá.

Nagy tűz Törökbecsén. Mint Törökbecséről jelentik, a napokban az ottani liget végén Neducsin Gyóka kikindai kereskedő tulajdonát képező mintegy 150 nagy kád és vagy 80 nagy láda kigyúlt s valamennyi elégett. A kár tetemes.

Kerge ur. Kerge ur beront a szerkesztőségbe.

— Csak egy rövidke kérdést engedjen meg szerkesztő ur.

— !!

— Mikor valaki a templomban *Ament* mondott, mit csinált, mielőtt ezt tette?

— !!!

— *Bment*

Kerge urra erre a falról ráhullott az összes *Oment*.

Kirándulás Konstantinápolyba. Indulás Pancsováról, Orsova, Bukarest, Constancán át Konstantinápolyba és Sinaja, Brassón át vissza, teljes ellátással és mindennemű költséggel együtt 215 korona. Mindennemű bővebb felvilágosítással a megy. kir. államvasutak temesvári városi menéjgyirodája (Jenő herceg-tér) szolgál.

Megölte a kasza. Halálos végű balasetről veszünk hírt a szomszédos Muzslya községből. Csábi Mátyás ottani fiatal gazda tegnap kora reggel kocsin a földjére igyekezett s a kocsin az ülés mellett egy kasza is volt. Nem messzire a falutól egy rakott szekérral találkozott, a melynek nem tért ki eléggé, mert a szekér horzsolta a kocsin oldalát s a kasza, melynek a hegye befelé volt fordítva, a horzsolástól a fiatal gazda oldalába furdott, még pedig oly mélyen, hogy Csábi rövid idő múlva még ott a kocsin meghalt. Az esetről jelentést tettek a kir. ügyészségnek, mely az eljárást megindította.

Gyilkos tehén. Furcsa eset történt az aradmegyei Budurásza községben. Budurásza községben ugyanis Borjona Anica özvegy napszámosasszony tartott a háznál egy sovány, göthös tehe-

kémieled, hogy merre kalandoznak gondolataim. Ma a tengert is átúsznád értem, ma, a tetőponton, de holnap? Oh, mért nem vesztegelhetünk ott, miért nem felejthet végzetünk örökre idefenn!?

Mialatt e sorokat írom, te nyugodtan szenderegysz párnáidon, nem kételkedsz hűségemben. S erre nincs is okod. Ama biztos tudatban hajtod pihenésre fejed, hogy ma, a rendes délelőtti látogatásod idején, repeső mosolylyal sietek eléd.

Nos tudd meg, amikor becsengetsz hozzám, én már távol leszek Rómától. Az a csók, amelyet tegnap bucsuzáskor váltottunk, az utolsó volt. Az a fekete szempár, amely előre hirdette valómásodat, sohasem lesz többé szerelmünk áruló-jává. Nyuánk alakod amely beleveszett az esti ködbe, nem jelenik meg előttem többé soha. Mi örökre elválnak, Fülöp. Gondosan eltüntetek minden hozzámvezető nyomot, nem mondhatja meg senki, hogy merre bujdosom.

S most halld, miért menekülök előled én, ki jobban szeretlek az üdvösségemnél.

Mert magam akarom megszabni szerelmünk határát ma, a tetőponton, a teljes virágjában. Nincs erőm a fonnyadását, gyűlöletét látni. Kiragadom a sors kezéből azt a hatalmat, amelylyel előbb-utóbb maga tiporná el alkotását. Megelőzőm végzetemet, leugrom a tetőről. Hogy mi vár rám a mélységben, nem nyugtalanít. Csak ne lássam, mint követsz a hátralevő uton egyre fáradtabban, kedvtelenebbül.

Távozom, Fülöp; az istenek sem túrték, hogy fiaik, a félistenek, haldoklók között pusztuljanak el; erejük teljében felragadják őket maguk közé. Isteni eredetű a szerelem is. Profán emberi szemek ne lássák meg sorvadását. Ne haljon meg gunykakaj, vagy kárörvendő kíváncsiság között. Menekülök, barátom, talán nem is

előled, a kiábrándulásod elől, hogy ne emlékezhess ráma soha közömbös szívvel, szürke józan-sággal. Ha maradok, ez is bekövetkezik elkerülhetetlenül. Alkotónk megengedte ugyan, hogy érzelmeinket hozzá hasonló nagygyá, széppé fejlesszük, de virulásuk idejét valami rövidre szabta. Talán a gőgünk büntetése ez?

— Te még ifjú vagy, Fülöp, az én fiatalágom már csak a te káprázatod. A szerelemnek ez a nagy, nemes megtevesztése vele együtt ébred s vele vesz.

Egy nap, e napusgaras mára következő borús holnapon, elmúlik homlokomról a dicsfény s te olyannak látsz, mint mások. Ma még ittasan csókolod deresedő fürteimet, holnap ránsz a színtelen fehérségre s oldalam mellett a szőke és barna fejcskékről álmodozol.

Engem már legyőzött az élet. Ereje, tüze, vidámsága csak a te lelkeből sugárik felém.

Emlékezel Poe Edgar egyik borzalmasan szép költeményére? Te olvastad fel nekem a kertilakban, egy nyári délután.

Haldoklik az aggastyán, de egy sugalló erő lelkét még testéhez köti. Mialatt a test me-revedik a lélek a Halál elől rémülten menekül az Élethez s oltalomért eseng. De hirtelen megtörik a suallat ereje, az ut szabad, a lélek megkönnyebbülve surran ki börtönéből s már vissza sem tekint az enyészetnek induló tetemre.

En most szakítom el magam tőled, most, míg hozzád köt a sugallat. Széjjeltépem gyöngédséged ezer indaszálát, mely körülfont, oltalmazott, nevezd érte hálálannak, vádolj a bűnök legsötétebbjével, a csalfasággal, gyanud, átkod, megvetésed nem fáj úgy, mint fájna később közönyöd.

Szinte halom keserű felkiáltásod: Tehát bennem csak a szerelmet szeretted, Klára!?

Rut önzésből feláldozott neki!? Igaztalan vád, Fülöp. önző akkor lennék, ha melletted maradok. Gyöngeség volt, hogy eddig is halogattam elhatározásomat. S megvallom, még e percben is, amikor könyveidre, kifakadásodra gondolok, megakad tollam, amely erélyen rötta a betűket. Istenem adj erőt! Tárd szemünk elé a holnapot a maga kéréllhetetlen valóságában.

Oh, tisztán látom, ha maradok, elkövetkezik a nap, amelyen érzed, hogy oldalom mellett meg-fakult az élet. S ha tőled akkor is a mai nagy, önfeláldozó szerelmet követelem, mivé lesz? A te tiszta, egyenes lelked árnoksággal telte meg, hazudnál irgalomból.

De meghasonlósodat így sem rejthetnéd el előlem s lassankint a nálam töltött délutánok gyötrelmessé válnának. Ellenségednek tartanád azt a nőt, aki csókjaidért eped. Titkolnád a lelkedbe fészkelő gyűlöletet, de szenvednél miatta. Nem fölemelőbb érzés-e most válaszuokon keseregned, mint később jóindulatu ravaszságodon?

Fejezzük be regényünket, kedves barátom, habozás nélkül, egyetlen tollvonással, a bátor erőslékü emberekhez illően.

Váljunk el most, szerelmünk virágjában, hogy éltünk végéig megőrizhessük mámoros illatát. Mi csak derűs tavaszi s forró nyári napokra emlékezhetünk, nem nehezül lelkünkre az őszi alkony melancholiája s nem dermesztheti szívünket a végőrák decemberi fagyja.

Mi lesz belőlem? Nem tudom. Talán megöl a vágy utánad. És talán te sem élhetsz nélkülem. De akkor, bár egymástól távol, egymás nevét sutto-gva, az utolsó ölelésünk mámoros érzésével halunk meg.

Oh Fülöp, inkább bennünket öljön meg szerelmünk, semhogy mi lássuk annak vég-vonaglását.

Serao Matild.

net. Hajtotta a hegyek közé, tejét eladta, ebből a keresetből, meg a mosásból éledgett. Nemrég a tehen hirtelen elvesztette étvágyát, mindjebban lesóványodott. A babonás oláh asszonynak bebeszéltek, hogy ördög lakik a tehenében, ha kiüzi, visszajő az étvágya. Szegény jószág ezentúl rossz napokat látott. Hajtották a hervadt legelőre és abehelyett, hogy gyógyították volna betegségét, ütötték, verték, hogy kiűzzék belőle az ördögöt. Az állat megriadt és mindenkihez üzött látott. A napokban Borjnáné mosott, a teknő mellett üstben forrott a víz, kis babája meg ott feküdt a bölcsőben. A tehenet pedig a kort elé kicsapták a mezőre, de hiába a jószág nem evett egy harapás füvet sem. Borjnáné dühösen rácsapott, erre az állat visszafordult és nekiment az üstnek, teknyőnek, mindent felfordított. Borjnáné elesett. A teknő, meg az üst forró vize ráömlött a kis babára, gyöngö testét összeégette úgy, hogy rövid idő múlva meg is halt. Az anya kisebb sérülést szenvedett. A vizsgálatot megindították.

Társasutazás a Keletre. Mint értesülünk, a Konstantinápolyba tervezett társasutazás a jelentkezők szépen növekedő száma miatt megtartatik. Sokan azonban azon hiszemben, hogy Konstantinápolyban nagy hőség lenne, nem mernek az utazásban részt venni. Ezek megnyugtására közöljük, hogy a hőmérséklet Konstantinápolyban a déli órákban mindig 4—5 fokkal alacsonyabb, mint nálunk. Különbösen augusztus 2. felében haute saison van és szép idő várható.

Tarka színpad. A „Korona”-szállodában ma és holnap a Tarka színpad előadást tart. Az élvezetes előadást ígérő esteken közreműködnek: Marios olasz nő-imitátor és hasbeszélő komikus babjával, Véghelyi Angéla, a vígszínpad primadonájával, Kiki tirioli énekesnő és fűtyművész, Ferenczi Camilla női bariton, Dury szobrette, Ricza Gizus kupléénekes, Harmath Ilorika szobrette, Soldos Gizella opera- és operetténekesnő, Bodrogi (Sehnur) Rezső szalonhumorista, Váradi Arthur kuplé-énekes, komikus, Szűcs Laci jellemkomikus, énekes. A onkivül előadnak humoros jeleneteket, bohózatot stb. Az előadás kezdete 8 órakor. Belépő-díj 1 korona.

Irodalom.

* **A kigyóhaju Meduzát** megőző Perzeusznek történetével elkezdte az Endrei Zalán Világ Történetének a heti füzeté az érdekes görög hősrégék közelését, amelyeknek egész sorozata: a kegyetlen Medea és az aranygyapjú elrablása; Thezeusz, Herakles hőstettei; a trójai háború stb. mind olyanok, hogy ismeretük az általános műveltséghez elkerülhetetlenül szükségesek. Az e heti füzet egyúttal gazdagon tarka a leghíresebb görög szobor műreimek képeivel. — A füzetek minden héten vasárnap jelennek meg. Egy füzet ára 40 fill. (20 kr.). Az egész munka 70 füzet lesz. A munkából mutatványszámot ingyen és bérmentve küld a Világ Történelme kiadóhivatala, Budapest, VI., Aradi-utca 8.

* **„Zenélő Magyarország”** zongora és hegedű zeneműfolyóirat most megjelent XII. évfolyama 14-ik füzeté a következő zeneműjónságotokat közli: I. Beleznay Antal két új magyar dala: a) „Ha leszáll a vadzslamb”; b) „Nyári estén”. II. Tizer Harry „Automobilos kaland” kuplé, szövege Falk Richárdtól. III. Mayeruki Károly „Cantó Napolitano”, olasz szerenád. Ily gazdag tartalommal jelenik meg, e minden zenekedvelőnek kiváló fontos zeneműfolyóirat minden egyes füzeté, úgy, hogy előfizetői az érdemesebb zeneműjónságotokat, melyek az év leforgása alatt megjelennek, — havonta kétszer — mindenkor 10—12 oldalon kapják. Előfizetési ára egész évre (24 füzetre) 12 korona, félévre (12 füzetre) 6 korona, negyedévre (6 füzetre) 3 korona. Egyes füzet ára 60 fillér. Előfizetheti a most megkezdődött III. évnegyedre, valamint az előző évnegyedekre is a „Zenélő Magyarország” (Klökner Ede) zenemű-kiadóhivatalában Budapest, VIII., József-körút 22/24., hol egyúttal minden zenemű a legolcsóbban megrendelhető.

TAVIRATOK.

A helyzet.

A politikai nyilatkozatok.

Budapest, július 27. (A „Torontál” ered. távirata.) Tisza István gróf legújabb cikke a politikai helyzet mai legkiemelkedőbb momentuma. A politikai élet Budapestben a fő tényezői ezzel foglalatokodtak leginkább, ennek hatásait és várható következményeit mérlegelték a legbehatóbban és Bánffy Dezső báró levelét. Volt más szenzáció is: a közoktatási miniszternek az Egyetértés-ben egy intervjú keretében megjelent nyilatkozata, erről azonban hamarosan kiderült, hogy a mi benne érdekes,

vagyis inkább feltűnő, az pusztá párt-szempontról történt fordítás.

Szögyény és a válság.

Budapest, július 27. (A „Torontál” eredeti távirata.) Berlinből táviratozzák: Egy itteni lap hirt ad Szögyény-Marich osztrák-magyar nagykövet nyári szabadságáról és arra utal, hogy a nagykövet az idén azért megy később szabadságra, mert ezt politikai szempontok teszik szükségessé. Ez teljesen alaptalan. Szögyény-Marich szabadságidejét csöóri birtokán fogja tölteni Elutazását azért halasztotta el, mert Csöórról nagyon fáradtságos volna Wilhelms-höhe-be utaznia, ahol Vilmos császár Ferenc József király születésnapjára díszebédet ad, melyre Szögyény-Marich is hivatalos Augusztus 20-ika körül a nagykövet megkezdí szabadságát.

A szultán ajándéka királyunknak.

Budapest, július 27. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Bécsből jelentik, Abdul Hamid szultán két telivér arab lovat ajándékozott a királynak. Az ajándékot a királynak török küldöttség hozza, élén Saik pasa tábornokkal, a szultán főlovászmesterével. Saik pasa tábornokhoz tiszteletbeli szolgálatteire bécsi tartózkodása alkalmából Széchenyi gróf lovastestőrségi főhadnagyot osztották be. Saik pasa tábornok Bécsből Ischlbe utazik a királyhoz, aki magánkihallgatáson fogadja. Hír szerint a török tábornok a szultán sajátkezűleg írott levelét is átadja ez alkalommal a királynak.

A német császár és a cár találkozósa.

Budapest, július 27. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Szentpétervárról sürgönyzik, a cár tegnap este tíz órakor Péterhofba érkezett. A cár környezete azt az impressziót nyerte, hogy boldog embernek látszik. Ez annál nagyobb meglepetést keltett, mert sokan attól tartottak, hogy a cárt a Vilmos császárral való találkozás esetleg el fogja kedvetleníteni.

Budapest, július 27. (A „Torontál” eredeti távirata.) A párisi lapok azt írják, hogy a björköi találkozás: Vilmos császár ösztönzésére történt.

Budapest, július 27. (A „Torontál” eredeti távirata.) Szentpétervárról azt táviratozzák, hogy a björköi találkozás csupán udvariassági aktus, melynek semmiféle jelentőségét nem lehet tulajdonítani.

Budapest, július 27. (A „Torontál” ered. távirata.) Mint Londonból sürgönyzik, a császártalálkozáson beszélgetés közben Vilmos császár ápitólag azt mondta, hogy szeretné, ha a norvég trónra egy Hohenzollern kerülne.

A török udvar titkai.

Budapest, július 27. (A „Torontál” ered. távirata.) Mint Konstantinápolyból sürgönyzik, Resat pasa trónörökösét abba a palotába zárták, ahol Murad szultán huszonöt évig fogva élt.

Az orosz forradalom.

Budapest, július 27. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Szentpétervárról sürgönyzik, Maxilovics vieburgi főkormányzó a forradalmárok halálos fenyegetése elől megszökött. A kormányzó ságédje ellen szintén merényletet intéztek, a mi azonban nem sikerült. Merénylet közben Kamarenko csendőrpáncsnok súlyosan megsebesült.

Budapest, július 27. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Nisni-Novgorodból sürgönyzik, a tegnapielőtti vérengzés tegnap oit ismét megújult. A csöcsölék ma is több házba behatolt, több gazdag embert kifosztott és számos zsidót legyilkolt. A katonaságnak csak másfél órai harc után sikerült a zavargókat szétverni, miközben számosan meghaltak és megsebesültek.

Budapest, július 27. (A „Torontál” eredeti távirata.) Szentpétervári jelentések szerint Odesszából ismét nyugtalanító hírek

érkeznek. Tegnap ugyanis véres összütközés volt a rendőrség és egy csoport ember között. Száz embert elfogtak.

Az orosz-japán háború.

Budapest, július 27. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Párisból sürgönyzik, Witte ma különvonaton Cherbourgba érkezett, a honnan holnap Amerikába indul. Witte nagyon komoly hangulatban volt és kijelentette, hogy tudatában van azoknak a nagy nehézségeknek, melyekkel missziója teljesítése közben meg kell küzdenie.

Budapest július 27. (A „Torontál” eredeti távirata.) Newyorki távirat szerint a japáni békekövetek biztosra veszik, hogy a tárgyalás sikeres lesz. A japán meghatalmazottakat a mérséklet fogja vezérelni és nem támasztanak túlságos követeléseket. A hangulat Japánban és Oroszországban kedvez a békének. Valószínű, hogy a tárgyalások első lépése a fegyverszünet megkötése lesz.

Budapesti gabonatözsde.

Budapest, 1905. július 27.

A késztrüflet hivatalos árjegyzései:

B u z a	Kilos	100 kilogr. ára		Kilos	100 kilogr. ára	
		kor.-tól	kor.-ig		kor.-tól	kor.-ig
Tiszavidéki új	75	—	—	80	17.50	17.60
Pestvidéki új	75	—	—	80	17.20	17.40
Bánsági új	75	—	—	80	17.15	17.30
Bácskai új	75	16.80	16.75	80	—	—
Rozs elsőrendű					12.70	13.10
„ másodrendű					12.50	12.70
Árpa takarmány					11.70	12.—
„ égetni való					11.50	11.70
„ sörfőzésre való					0.—	0.—
Zab					13.40	13.80
Tengeri bánsági					15.60	15.80
„ másnemű					—	—
Répa káposzta					—	—
„ húsági					—	—
Érték					0.—	0.—

Hataridő-üzlet.

Budapest, július 27. (A nagybecskereki Lloyd-társulat táv.) A mai tőzsdén az árak részben emelkedtek. Déli záratkor a következő árakat jegyezték:

Buza (októberre)	16.10—
Buza (áprilisra)	16.62—
Tengeri (májusra)	11.56—
Zab (októberre)	11.58—
Rozs (októberre)	12.98—

Dr. Brájjer Lajos távollétében a szerkesztést felelős Somfai János.

Vonatok érkezése és indulása

Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekéről.

Érvényes 1905. május hó 1-től.

Érkezik:

a) A nagybecskereki pályaudvarra:

Temesvár, Versecz, Zombolyáról: délelőtt 9 óra 33 p.
Pancsováról: délután 5 óra 40 p.
Budapest—Szegedről: reggel 7 óra 22 p.; délután 5 óra 30 perc.
Szegedről: (motorkocsi) d. e. 9 óra 37 perc.
Budapest—Nagykikindáról: este 9 óra 58 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarra:

Zombolyáról, Verseczről, Alibunárról és Temesvárról: este 8 óra 05 p.
Módosról: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel 6 óra 28 p.
Pancsováról: reggel 8 óra 27 p.
Zombolyáról: (keskenyvágányu vonal) reggel 8 óra 23 p.; este 7 óra 05 p.

Indul:

a) A nagybecskereki pályaudvarról:

Pancsovára: délelőtt 8 óra 10 p.; este 7 óra 5 p.
Szeged—Budapestre: d. e. 10 óra 10 p.; este 6 óra 46 p.
Szegedre: (motorkocsi) d. u. 1 óra.
Nagykikinda—Budapestre: reggel 6 óra 7 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarról:

Zombolya, Temesvár, Versecz: délután 4 óra 35 p.
Temesvár, Versecz, Antalfalva—Pancsova és Alibunárra: reggel 3 óra 33 p.
Zombolyára: (keskenyvágányu vonal) reggel 3 óra 58 p.; délután 5 óra 25 p.
Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon délelőtt 11 óra 38 p.

5887/1905. szám.

666-3.2

Pályázati hirdetés.

A lemondás folytán üresedésbe jött kumáni második segédjegyzői állásra ezennel pályázatot hirdetek.

Ezen állással egybekötött javadalmazás 1000 korona készpénzfizetés és 40 korona utiátalány.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy kellően felszerelt pályázati kérvényüket 1905. évi szeptember hó 1-ig a törökbecsei járás főszolgabírájához nyújtják be.

A később érkezett kérvényeket nem fogom figyelembe venni.

Törökbecsén, 1905. évi július hó 22-én.

Dr. Csávósy Ignác,
főszolgabíró, vm. tb. főjegyző.

Házvétel.

Bérbe kerestetik egy 6-8 szobás lakás, lehetőleg istállóval.

Egy ilyen ház

esetleg megvétetik.

Cím

a kiadóhivatalban.

(672-6.2)

1186. kig. szám. 1905.

665-3.3

Árlejtési hirdetés.

Tarras község előjárósága a tulajdonát képező községi épületek, mint *község-háza, jegyzői lak., paplak, tanítói lak., iskola és nagykörcsma* tatarozási munkálatainak (kőműves, ács és asztalosmunkák) biztosítása céljából folyó évi július hó 30-án d. e. 10 órakor a községi tanács-teremben szóbeli nyilvános árlejtést tart, a melyre a vállalkozók ezennel meghívottak.

Az árlejtés külön fog megtartatni a kőműves és ács, és külön az asztalos munkákra.

Vállalkozók kötelesek az árlejtés megkezdése előtt 50 korona bántpénzt letétbe helyezni.

Egyéb feltételek a jegyzői irodában a hivatalos órák alatt betekintheők.

Kelt Tarrason, 1905. évi július hó 24-én.

A község előjárósága.

A Tomaseváci-utcában fekvő
Groszmann-féle házban levő

magtárak

1905. évi augusztus 1-ére kiadók.

Ugynökök díjaztatnak.

Cím a kiadóhivatalban.

(671-6.2)

Vendéglőst

keresek *elszámolásra* a Vásár-
térén levő vendéglőmbé.

Belépés ideje augusztus 1-eje.

Közelebbi felvilágosítást ad

BENO JÓZSEF

üveges Nagybecskerek.

(674-1.1)

Árlejtési hirdetés.

Alulírott részéről ezennel közhírré tételik, hogy a nagybecskereki szerb hitközség tulajdonát képező épületekben levő lakások, üzlethelyiségek és magtárak árlejtés útján a legtöbbet ígérőnek 3-6 évre bérbeadatnak.

Az erre vonatkozó szóbeli versenytárgyalás a gk szerb hitközség irodájában folyó évi július hó 30-án fog megtartatni. A szükséges felvilágosítással alulírott gondnok szolgál.

Nagybecskerek, 1905. július 22.

Gligorijevity Jóca,

660-3.3

gk. szerb hitk. gondnok.

Szép időben!

Esős időben!

TARKA SZINPAD.

Igazgató: Szücs Laci.

Ma a KORONA-SZÁLLÓBAN

fényes előadást

tart.

Közreműködők:

Marios

Véghelyi Angela

olasz nőimítató és hasbeszélő
komikus bábjáival.

a Vigszinpad bájos primadonnája.

Kicki!

Kicki!

Kicki!

Eredeti tiroli énekesnő és füttyművész.

Ferenci Camilla

Dusy Dusy

női bariton, a budapesti közönség
kedvence.

kitűnő szubrette.

Ricza Gizus

Sz. Harmath Ilonka

kupléénekesnő.

szubrette.

Soldos Gizella

Bodrogi (Schnur) Rezső

opera- és operetténekesnő.

szalon-humorista.

Várad Artur

Szücs Laci

kupléénekes, komikus.

jellemkomikus, énekes.

Naponta színre kerülnek magán- és párjelenetek, aktuális helyi érdekű kuplék, egyveleg, ötletek és kitűnő bohózatok.

Előadás kezdete pont 8, vége 11 órakor.

Belépti díj 1 korona.

Magamat a n. é. közönség kegyes partfogásába ajánlván,
vagyok hazafias tisztelettel

Szücs Laci,

673-1.1

a Tarka Szinpad igazgatója.

Használt

boroshordók

megvételre kerestetnek.

Cím a kiadóhivatalban. 529-x.37

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy egy igen előnyös

ALKALMI VÉTEL

által azon helyzetben vagyok, hogy bármely kivitelű női-, férfi- és gyermek-cipőkkel különös **OLCSÓ ÁRAK** mellett szolgálhatok.

647-20.5

Tisztelettel

WILHELM FERENC (ezelőtt KOTHSTEIN)

NAGYBECSKEREK, Hunyady-(fő)-utca.

HIRDETÉSEK

elvétnak

a „TORONTÁL” kiadóhivatalában.